

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo zdravlja

NAZIV PROPISA

PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Dosadašnja primjena Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list CG“, br. 3/16, 39/16, 2/17 i 44/18), pokazala je određene probleme koje je bilo neophodno otkloniti dodatnim preciziranjem normi, kao i usaglašavanjem sa drugim zakonima. Navedeno je prouzrokovalo više nejasnoća i dilema koje su imale određenih negativnih posljedica za građane i zdravstvene ustanove.

Ovim zakonom riješice se problem nedovoljnog normiranja oblasti specifične zdravstveno zaštite zaposlenih i obavljanje ljekarskih pregleda i izdavanje ljekarskih uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti zaposlenih. Takođe, stručno provjerene tradicionalne i alternativne metode i postupci liječenja koji nijesu štetni po zdravlje građana su opšte prihvaćene mogućnosti, ali nedovoljno poznate i naučno utemeljene metode i postupci koji zahtijevaju dodatno uređivanje, tako da se ovi postupci mogu sprovesti samo u zdravstvenoj ustanovi i mogu ih primjenjivati zdravstvene ustanove i zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici, kao i lica koja posjeduju diplome i/ili sertifikate međunarodnih institucija i/ili strukovnih udruženja koja primjenjuju ove metode, na osnovu saglasnosti Ministarstva zdravlja. Kako bi se spriječile, eventualne, zloupotrebe izdatih saglasnosti, za ovu namjenu Ministarstvo zdravlja formira kompetentnu komisiju, na osnovu čijeg prethodnog mišljenja se ova saglasnost može dati.

Ovim zakonom se po prvi put propisuje mogućnost da zdravstvena ustanova obavlja i estetske minimalno invazivne nehirurške metode "antiage" medicine glave i vrata, a koje mogu da obavljaju zdravstveni radnici koji su posebno edukovani za obavljanje ovih metoda u zdravstvenoj ustanovi kojoj je Ministarstvo dalo saglasnost za uvođenje ove zdravstvene tehnologije.

Ovim zakonom se, pored postojećih, propisuje i organizacija Komore fizioterapeuta i Komore medicinskih sestara, babica i tehničara. Potpunije je uređen i dio koji se odnosi na zdravstvene radnike i specijalizaciju zdravstvenih radnika, a po prvi put se uređuje i osiguranje od odgovornosti za stručnu grešku zdravstvenog radnika koga osigurava zdravstvena ustanova u kojoj obavlja zdravstvenu djelatnost, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje od odgovornosti za štetu.

Pitanje utvrđivanja vremena i uzroka smrti lica umrlih van zdravstvene ustanove ili drugog subjekta koji obavlja zdravstvenu djelatnost uređeno važećim zakonom opterećuje Zavod za hitnu medicinsku pomoć i vrlo često onemogućava blagovremeno pružanje zdravstvene zaštite građanima zbog angažovanja doktora na poslovima utvrđivanja smrti, što je vrlo delikatan i zahtjevan posao. Zbog izloženog, i zbog većeg broja izabranih doktora u odnosu na broj doktora u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć, ovaj posao treba povjeriti njima, kao i doktorima pojedincima, koji imaju ovlaštenja izabranog doktora, u skladu sa zakonom. Za obavljanje ovih poslova zdravstvene ustanove primarnog nivoa zdravstvene zaštite organizuju neprekidno radno vrijeme pripravnosću.

Status quo opcija proizvela bi štetne posljedice za navedene subjekte (građane i zdravstvene

ustanove).

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Osnovni cilj jeste bolje uređenje i funkcionisanje zdravstvene zaštite i uopšteno zdravstvenog sistema Crne Gore.

Predložene izmjene i dopune treba da:

- uredi pitanje nagrađivanja zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika
- uređuje osiguranje od odgovornosti za stručnu grešku zdravstvenog radnika
- bliže uredi pitanje dopunskog rada
- uredi pitanja davanja specijalizacija i užih specijalizacija zdravstvenim radnicima i zdravstvenim saradnicima
- riješi problem nedovoljnog normiranja oblasti specifične zdravstveno zaštite zaposlenih i obavljanje ljekarskih pregleda i izdavanje ljekarskih uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti zaposlenih
- riješi problem nedovoljnog normiranja u dijelu primjene provjerenih tradicionalnih i alternativnih metoda liječenja – kao eventualne dopune klasičnih metoda
- definišu uslove za obavljanje estetske minimalno invazivne nehirurške metode "antiage" medicine glave i vrata
- kvalitetnije uredi utvrđivanje vremena i uzroka smrti lica umrlih van zdravstvene ustanove ili drugog subjekta koji obavlja zdravstvenu djelatnost
- omogućiva da i zdravstvene ustanove na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite mogu da budu nastavka baza fakulteta zdravstvenog usmjerenja za pojedine oblasti grana medicine
- utvrđivanje VD stanja u zdravstvenim ustanovama u slučaju prestanka mandata direktoru zdravstvene ustanove
- preciznije definiše pojmove zdravstvenih radnika
- definiše kriterijume za procjenu kvaliteta programa kontinuirane edukacije i organizatora stručnih usavršavanja
- detaljnije uredi pitanje privremenog oduzimanja licence za rad zdravstvenom radniku

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

"Status quo" opcija bi podrazumijevala nedovoljno precizirane pojedine odredbe zakona, kao i neusaglašenost za drugim zakonima, koji su u međuvremenu usvojeni u pravnom sistemu Crne Gore. Navedeno je prouzrokovalo više nejasnoća i dilema koje su imale određenih negativnih posljedica za građane i zdravstvene ustanove.

Stoga je jedina opcija predlaganje izmjena i dopuna zakona.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Rješenja u propisu će uticati na bliže pojašnjenje ostvarivanja prava:

- na zdravstvenu zaštitu građana Crne Gore
- na zdravstvenu zaštitu lica koja borave u Crnoj Gori
- zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika
- zdravstvenih ustanova

Predloženim izmjenama se nameće obaveza zdravstvenim ustanovama da zdravstvenog radnika koji neposredno obavlja zdravstvenu zaštitu osigura od profesionalne odgovornosti za štetu prouzrokovanu stručnom greškom. Očekuje se da pozitivne posljedice – obezbjeđivanje sigurnosti, rasteretiti brige i pružiti zaštitu zdravstvenih radnika prilikom obavljanja ljekarske profesije, opravdaju troškove koje ova obaveza iziskuje. Kako bi se u narednom periodu, nakon stupanja na snagu ovog rješenja, ostavio prostor za definisanje bližih uslova osiguranja i sume osiguranja po štetnom događaju u odnosu na sve posebne grane medicine, te planirali potrebni budžeti, ostavljen je prelazni period, tj ova obaveza počinje da se primjenjuje od 01.01.2021. godine.

Bližim i jasnijim definisanjem prava i postupaka prilikom korišćenja određenih medicinskih metoda, te uslova za otvaranje zdravstvenih ustanova, očekuje se da rješenja utiču na podsticanje otvaranja novih privrednih subjekata i uopšte tržišnu konkurenciju, a od koje će u krajnjem, benefit imati građani i korisnici zdravstvene zaštite.

Ovim zakonom se propisuje obrazovanje komisije u Ministarstvu zdravlja koja će odlučivati po prigovoru zaposlenog, odnosno poslodavca na nalaz i mišljenje o zdravstvenoj sposobnosti zaposlenog. Predviđeno je da troškove rada komisije plaća podnosilac prigovora. U pitanju je tročlana komisija sastavljena od tri doktora medicine specijaliste medicine rada. U pitanju su stručni poslovi, kao i troškovi putovanja članova komisije, koji će cijeniti medicinsku dokumentaciju. Troškovi koje će plaćati podnosilac zahtjeva ne bi trebalo da budu veći od cijene koja se plaća za izdavanje ljekarskih uvjerenja (npr. cijena uvjerenja za zdravstvenu sposobnost vaspitačice je oko 30 €). Posebno treba napomenuti da je u pitanju odluka čiji značaj prevazilazi iznos naknade troškova jer će se na ovaj način zaštititi interes I zaposlenog I poslodavca.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda?
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze?
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihodi za budžet Crne Gore?
- Obraložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda?
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?

Objazložiti.

- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Objazložiti.

Nije potrebno dodatno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju ovog zakona, u odnosu na predviđeni budžet za zdravstveni sistem za 2020. godinu.

Zakon nije vremenski ograničen i izdvajanja za zdravstvenu zaštitu vrše se iz Budžeta Crne Gore Zakonom o budžetu, za svaku kalendarsku godinu, odnosno u kontinuitetu.

Predloženim izmjenama se nameće obaveza zdravstvenim ustanovama da zdravstvenog radnika koji neposredno obavlja zdravstvenu zaštitu osigura od profesionalne odgovornosti za štetu prouzrokovanu stručnom greškom. Očekuje se da pozitivne posljedice – obezbjeđivanje sigurnosti, rasteretiti brige i pružiti zaštitu zdravstvenih radnika prilikom obavljanja ljekarske profesije, opravdaju troškove koje ova obaveza iziskuje. Kako bi se u narednom periodu, nakon stupanja na snagu ovog rješenja, ostavio prostor za definisanje bližih uslova osiguranja i sume osiguranja po štetnom događaju u odnosu na sve posebne grane medicine, te planirali potrebni budžeti, ostavljen je prelazni period, tj ova obaveza počinje da se primjenjuje od 01.01.2021. godine.

Sredstva za nagrade zdravstvenim radnicima i zdravstvenim saradnicima za 2020. godinu će biti korištena u okvirima planiranog budžeta Fonda za zdravstvo za 2020. godinu, te eventualnih ušteda u sistemu.

Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Ovim zakonom nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Nije bilo obračuna troškova za 2020. godinu, jer za implementaciju ovog zakona, shodno izloženom, nije potrebno dodatno izdvajanje finansijskih sredstava.

Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Objazložiti

U pripremi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti nije korišćena ekspertska podrška, već se sprovodi postupak konsultovanja i javna rasprava, kao i međusektorsko usaglašavanje.

Na osnovu člana 13 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG“, broj 41/18), Ministarstvo zdravlja je uputilo Javni poziv zainteresovanoj javnosti (organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima) da dostave inicijative, predloge, sugestije i komentare u početnoj fazi pripreme Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, održalo javnu raspravu u odnosu na Nacrt zakona, te okrugli sto koji je okupio predstavnike privatnog i javnog sektora, različitih komora, zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika. Dodatno, tekst Nacrta zakona je upućen svim predstavnicima udruženja poslodavaca, Privrednoj komori Crne Gore, Američkoj privrednoj komori i dr.

Veliki dio inicijativa, predloga, sugestija i komentara je prihvaćen i integrisan u tekstu zakona. Izjašnjenja u odnosu na pojedinačne komentare su prikazana u izvještaju sa javne rasprave.

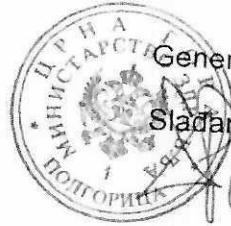
7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Monitoring i evaluaciju sprovođenja ovog zakona vrši Ministarstvo zdravlja, vršenjem nadzora i praćenjem oblasti koje uređuje ovaj zakon, a inspekcijski nadzor vrše zdravstveni inspektori, u skladu sa zakonom.

Podgorica,

23.12.2019. godine

Generalni direktor

Stajana Pavlović

A handwritten signature in dark ink, written over the printed name Stajana Pavlović.